

**Zamárdi Város Önkormányzatának 21/2004. (XII.16.) számú rendelete
egyres helyi jelentőséű természeti emlékek védetté nyilvánításáról
(Egységes szerkezetben)**

Zamárdi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv. 24. §-ában kapott felhatalmazása alapján az egyes helyi jelentőséű természeti emlékek védetté nyilvánításáról az alábbi rendeletet alkotja:

1. §.

Zamárdi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az 1. számú mellékletben felsorolt egyes fákat, fasorokat, facsoportokat, illetve azok termőhelyeit (természeti emlékek), védetté nyilvánítja.

2. §.

A védetté nyilvánítás célja a természeti emlékek károsodásának megelőzése, elhárítása, az eddig bekövetkezett károsodás csökkentése, megszüntetése illetve fasorok, facsoportok esetén a hiányzó egyedek pótlása, a jelen és a jövő nemzedék történő megőrzése és tervszerű fenntartása.

3. §.

A védelem alá vont természeti emlékeket „Védett fa”, „Védett fasor”, „Védett facsoport” feliratú táblával kell ellátni.

4. §.

/1/ A védett természeti emlékek egészségi állapotának megőrzése érdekében végzendő munkálatok

- a. a fellépő növényi és állati kártevők elleni megelőző védelem biztosítása,
- b. a száraz ágrészek időbeni gondos eltávolítása, faseb-kezelés,
- c. megfelelő növtér - és a lombkoronának megfelelő földterület - állandó gyommentességének biztosítása.

/2/ A védett természeti emlék termőterülete védővezetnek tekintendő. A védővezet a törzs- és a lombkorona széle által meghatározott terület függőleges vetülete körben 2 méterrel megnövelve.

*Az R. 1., 2. és 3. §-ait az 5/2012. (I.24.) sz. Ör. módosította. Hatályba lép: 2012. január 24.

/3/ A védett fasorban, facsoportban lévő faegyed szükségessé vált kivágása után a pótlást a következő ültetési időszakban el kell végezni. A pótlásra kerülő egyed kizárólag a védett fasor, facsoport fafájának megfelelő túlkoros méretű fa lehet. A védett fasor, facsoport védőövezetébe a fasor, facsoport fajtájától eltérő fajú faegyedet ültetni nem lehet.

/4/ A védett természeti emlék egészségi állapotának megőrzése érdekében végzendő munkálatok elvégzése a 6. §. a. és b. pontjában meghatározottak kötelessége.

5. §.

/1/ A védelem alá vont természeti emlékekkel kapcsolatos elsőfokú természetvédelmi hatósági jogkört az 1996. évi LIII. tv. felhatalmazása alapján a jegyző gyakorolja.

/2/ A természetvédelmi hatóság engedélye szükséges a védett fasorban, facsoportban lévő, valamint egyes védett egyedek természetes állapotának megváltoztatásához, kivágásához.

/3/ A jegyző korlátozhatja, felfüggesztheti vagy megtilthatja a védett természeti emléket és annak termőhelyét károsító vagy súlyosan veszélyeztető tevékenységet.

/4/ Védendő fára javaslatot tehet bármely zamárdi civil szervezet vagy jogi személy, továbbá állandó lakos vagy ingatlantulajdonos magánszemély. A javaslatot a képviselő testület által felkért alkalmi munkacsoport bírálja el, majd beterjeszti döntését az illetékes állandó bizottságnak megtárgyalásra. Ezt követően a képviselő testület hoz róla határozatot.

6. §.

/1/ A védelem alá vont természeti emlékek megóvása, fenntartása, helyreállítása az Önkormányzat kötelező feladata. E feladat ellátását

- a. az Önkormányzat tulajdonában álló területen az Önkormányzat illetékes szervezete útján valósítja meg,
- b. a nem önkormányzati tulajdonú területen lévő védett természeti értékek esetében megállapodást köthet a terület tulajdonosával a feladat átvállalására.

/2/ A tulajdonos (használó) köteles kártérítés nélkül tőrni a természetvédelmi hatóságnak a védett természeti emlék és termőhely oltalma tudományos megismerése, vagy bemutatása érdekében végzett tevékenységét, így különösen annak megközelítését, bemutatását, őrzését, állapotának ellenőrzését és a hatósági tájékoztató, valamint eligazító táblák elhelyezését.

/3/ A tulajdonos (használó) köteles tőrni, hogy a természetvédelmi hatóság a természeti emlék oltalma, tudományos megismerése érdekében ingatlanát időszakosan használja, de csak olyan mértékben, hogy az a tulajdonos (használó) mindennapi életvitelét nem zavarhatja.

7. §.

Tilos minden olyan tevékenység folytatása, amely a védelem alá vont természeti értékek állapotát közvetlen vagy közvetett módon a természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatja, vagy veszélyezteti. Gondoskodni kell a védett természeti emlék fennmaradásához szükséges természeti feltételek, így többek között a talajviszonyok és a vízháztartás megőrzéséről.

8. §.

/1/ Jelen rendelet 1. számú mellékletében felsorolt természeti emlékek védelmére vonatkozó szabályok megsértése esetén a környezet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv., továbbá vonatkozó jogszabályok szerint kell eljárni.

/2/ A környezet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv. alapján kiszabott természetvédelmi bírság az Önkormányzat környezetvédelmi alapjának bevételi forrása.

/3/ A természetvédelmi bírság megfizetése nem mentesít a büntetőjogi, a kártérítési felelősség, valamint a tevékenység korlátozására, felfüggesztésére, tiltására, továbbá a helyreállításra vonatkozó kötelezettség teljesítése alól.

9. §.

E rendelet 2005. január 1-én lép hatályba. Kihirdetéséről a jegyző gondoskodik.

Zamárdi, 2004. december 15.

Kiss Jenőné
polgármester

Dr. Tanka Zsigmond
jegyző

Kihirdetve: Zamárdi, 2004. december 16.

*Az R. 8. §. /1/ és /3/ bekezdés szövegét a 18/2014. (III.25.) sz. Ör. módosította. Hatályba lép: 2014. március 25.

A Zamárdi Város Önkormányzatának 21/2004. (XII.16.) számú
rendeletéhez

A rendelet 1. §-ában előírt természetvédelmi védettséget élvező egyes fák és fasorok jegyzéke:

1. Név: Fekete dió (*Juglans-nigra*)

Termőhely: Tóközpuszta

Helyrajzi szám: 026/2

A terület tulajdonosa: Ambrus Imre (Balatonendréd)

A természeti emlék kezelője: GAMESZ

Védetté nyilvánítás indoka: Ezt az Észak-Amerikában élő fajt a XVII. század végén kezdték Európába telepíteni, erdészeti illetve parkosítási célból, így famatuzsálemünk, amelynek életkorát 250-300 évre becsüljük, az elsők közül való. Törzs körmérete: 430 cm, magassága 28-30 méter.

Valószínűleg Zamárdi legidősebb fája.

2. Név: Japánakác (*Sophora japonica*)

Termőhely: Tóközpuszta

Helyrajzi szám: 026/2

A terület tulajdonosa: Galopp KFT.

A természeti emlék kezelője: GAMESZ

Védetté nyilvánítás indoka: Kelet-Ázsiából származó faj, amely településünkön különleges méreteket ért el. Ezt a terebélyes koronájú, jó árnyékot adó fát szívesen ültették majorok, tanyák fásítására. Száraz időben is az egyik legkiválóbb mézelő növényünk a nyári időszakban.

Törzs körmérete: 385 cm, magassága 28-30 méter. Életkora: 120-150 év.

3. Név: Házi berkenye (*Sorbus domestica*)

Termőhely: Katykó-dűlő

Helyrajzi szám: 4658/2

A terület tulajdonosa: özv. Illés Zoltánné

A természeti emlék kezelője: GAMESZ

Védetté nyilvánítás indoka: Ez a mediterrán származású fa a szőlőhegyi sajátos klímáját igazolva kiváló egészségi állapotban ért el tekintélyes

méretet. A régi szőlőtermesztési kultúra tanúja, gyakran a szőlő közé gyümölcsfákat, így az ehető és pálinkafőzésre is alkalmas termésű berkenyét is ültettek.

Törzs körmérete 175 cm, magassága: 10-12 méter. Életkora:

4. Név: Tiszafa (*Taxus baccata*)

Termőhely: Szabadság tér

Helyrajzi szám: 2222

A terület tulajdonosa: Önkormányzat

A természeti emlék kezelője: GAMESZ

Védetté nyilvánítás indoka: Településünk központjában található, egy nagyon szép szabályos példány ebből a fajból, amely kb. 200-250 millió éve él a földön. A tiszafa rendkívül lassú növekedésű, így a 148 cm törzs körméretű növény életkora 200 évre becsülhető. Védelmét különösen indokolja, hogy a tiszafák várható élettartama az 1000 évet is meghaladja.

5. Név: Eperfa (*Morus alba*)

Termőhely: Fő utca 120.

Helyrajzi szám: 2311

A terület tulajdonosa: Varga László és társa

A természeti emlék kezelője: GAMESZ

Védetté nyilvánítás indoka: Kínából származó fa, amelyet a selyemhernyó tenyésztők hoztak Európába. A későbbiekben szinte minden parasztporta hátsó gazdasági udvarába ültettek 1-2 példányt. Gyümölcsét frissen fogyasztották, illetve pálinkakészítésre használták, de a tyúkok, kacsák számára is finom csemege volt. A fájából készült hordókban különleges minőségű italokat érleltek.

A Zamárdi, Fő u. 120. szám alatti 150 éve épült ház udvarában, kb. 100-120 éve ültetett példányból az egyik még ma is él, törzskörmérete 230 cm.

A viszonylag jó állapotban lévő faóriás a szépen karbantartott tájházzal egy tipikus régi falusi porta hangulatát őrzi.

6. Név: 4 db Kislevelű (orvosi) Hárs (*Tilia cordata*)

Termőhely: Fő utca

Helyrajzi szám: 2465

A terület tulajdonosa: Önkormányzat

A természeti emlék kezelője: GAMESZ

Védetté nyilvánítás indoka: Szinte egész Európában honos, melegkedvelő és viszonylag szárazságtűrő fa. Rendkívül illatos virágát a népi gyógyászatban emberemlékezet óta teaként használják.

A Zamárdi falu Fő utcájának mindkét oldalát ezzel a fajjal ültették be, de az állomány különféle okokból folyamatosan csökkent.

Jelenleg összefüggően ez a 4 db 150-160 cm törzskörméretű fa utal a régi falusi utcaképre.

7. Név: Jegenye nyár fasor (*Populus nigra Italica*)

Termőhely: Széchenyi utca mindkét oldala

Helyrajzi szám: 3029/1

A terület tulajdonosa: Önkormányzat

A természeti emlék kezelője: GAMESZ

Védetté nyilvánítás indoka: A vízi nyárfának, vagy török pálmának is nevezett növény a Balkánról török közvetítéssel került hazánkba, a mediterrán tájak ciprus sorainak alternatívájaként.

Gyors növekedésű fa, nedves talajokon érzi jól magát, de a szárazságot is tűri. Régi idők óta vízlevezető árkok, gátak kísérője, birtokhatárok jelzője. Gyökérzetével jól megköti a laza, csúszós talajokat.

A Széchenyi utcában ültetett fasorban 130-tól 280 cm törzskörméretet elérő fák díszlenek. Erős gyökérzetük szinte kipányvázza ezeket az óriásokat, amelyek egy tipikus balatoni utcakép látványát mutatják.

8. Széchenyi-fa (*Tilia cordata*)

Termőhely: A Széles csapás eleji park, a Millecentenáriumi emlékműnél

A terület tulajdonosa: Önkormányzat

A természeti emlék kezelője: Gamesz

Védetté nyilvánítás indoka: Nem mérete miatt, hanem kulturális emlék volta miatt érdemel védelmet, mert Széchenyi István halálának 150. évfordulóján ültette a város lakossága.